Trafikavdelningen
Sjötrafiksektionen
Skärgård

Handläggare
Jonathan Pertot
08-6861790 / 0707861790
jonathan.pertot@sll.se

RAPPORT
2018-01-17
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2016-1250

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Utvärdering av Nord/Sydlig skärgårdslinje år 2015-2017

Trafikavdelningen
Sjötrafiksektionen
Skärgård

RAPPORT
2018-01-17
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2016-1250

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Innehållsförteckning

Sammanfattning....2
Omfattning och avgränsning....3
Bakgrund....3
Trafikåret 2015....4
Trafikåret 2016....5
Trafikåret 2017....6
Resandestatistik för åren 2015-2017....7
Linjens utformning och antalet resenärer....8
Resvaneundersökning av trafikåret 2017....9
Vanligaste resan längst med linjen år 2017....11
Förslag till fortsatt inriktning....11

Trafikavdelningen
Sjötrafiksektionen
Skärgård

RAPPORT
2018-01-17
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2016-1250

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Sammanfattning

Utvärderingen är begränsad till att presentera statistik från den treåriga försökslinjen Nord/Sydlig skärgårdslinje samt en resevaneundersökning från det tredje försöksåret av företaget Markör.

Linjens utforming samt fartygen har varierat under det treåriga försöket vilket avspelgat sig på antalet resenärer samt kostnader.

Satsningen under trafikåret 2017 med fartyg i klassen ”mindre skärgårdsfartyg” vilket gav en högre komfort och tillgänglighet tillsammans med en korrigerad linjesträckning resulterade i en ökning av antalet resenärer med +65% för trafikåret 2017 jämfört med trafikåret 2016.

Antalet resenärer har varit koncentrerat till perioden för den sedvanliga semestermånaden i juli.

Resvaneundersökningen indikerar på att linjen nyttjas merparten av förstagångsresenärer eller sällanresenärer som ej är permanent boende på en ö i skärgården.

Förslaget att inkludera linjesträckningen i de ordinarie skärgårdsavtalen möjliggör för en levande skärgård längst med nya sträckor i skärgåden.

Trafikavdelningen
Sjötrafiksektionen
Skärgård

RAPPORT
2018-01-17
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2016-1250

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Omfattning och avgränsning

Utvärderingen av det treåriga försöket Nord/Sydligskärgårdslinje är avgränsad till att presentera:

- Resandestatistik per år
- Linjensutformning per år
- Kostnad per år
- Resevaneundersökning av trafikåret 2017
- Förslag på framtida inriktning

Statistik är inhämtad från fartygens rapporteringssystem OAS(ombord adminsitrativ system).
Resvaneundersökningen är utförd av företaget Markör under trafikåret 2017.
Resvaneundersökningen finns i sin helhet i bilaga 2.

Utvärderingen har avgränats till att inte inkludera synpunkter från intressenter längst med linjen som har samlats i bilaga 3.

Bakgrund

Grunden till linjen i dess nuvarande form hästammar från åren 2010-2011 och de bofastas önskemål att genom tvärtrafik snabbare nå grannöar och andra skärgårdsdelar. Intressenter från bla Ornö var drivande röster i denna fråga.

År 2012 påbörjade Waxholmsbolaget skissa på trafiken med tonvikten lagd på tursim och båtluffning för att få ett tillräckligt resandeunderlag.

År 2013-2014 arbetade Waxholmsbolaget tillsammans med politikerna om att informera och inhämtade synpunkter och idér kring denna möjliga satsning för skärgården.

År 2014 beslutades att linjen skulle få ett försöksår och upphandling genomfördes för trafikstart till sommartidtabellen år 2015.

Trafikavdelningen
Sjötrafiksektionen
Skärgård

RAPPORT
2018-01-17
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2016-1250

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Trafikåret 2015

Linjedragning: Trafik från Arholma till Nynäshamn via buss över Utö till Ålö, ordinarie fartyg mellan Ålö ochNynäshamn. Överlapp från Möja till Dalarö.
Fartyg: Två stycken fartyg i taxibåtsstorlek.
Antal resande: 12.220st
Gångtimmar: 1220
Trafikentreprenör: Via Upphandling Stavsnäs båttaxi
Kostnad: ca 4,4mnkr

Trafikavdelningen
Sjötrafiksektionen
Skärgård

RAPPORT
2018-01-17
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2016-1250

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Trafikåret 2016

Linjedragning- Från Arholma till Nynäshamn via buss över Utö till Ålö, ordniarie fartyg mellan Ålö och Nynäshamn. Bytespunkt i Sandhamn.
Fartyg: Två stycken fartyg i taxibåtsstorlek.
Antal resande 8.719st
Gångtimmar 999
Trafikentreprenör: Via upphandling Ressel Rederi
Kostnad: ca 3,9mnk

Trafikavdelningen
Sjötrafiksektionen
Skärgård

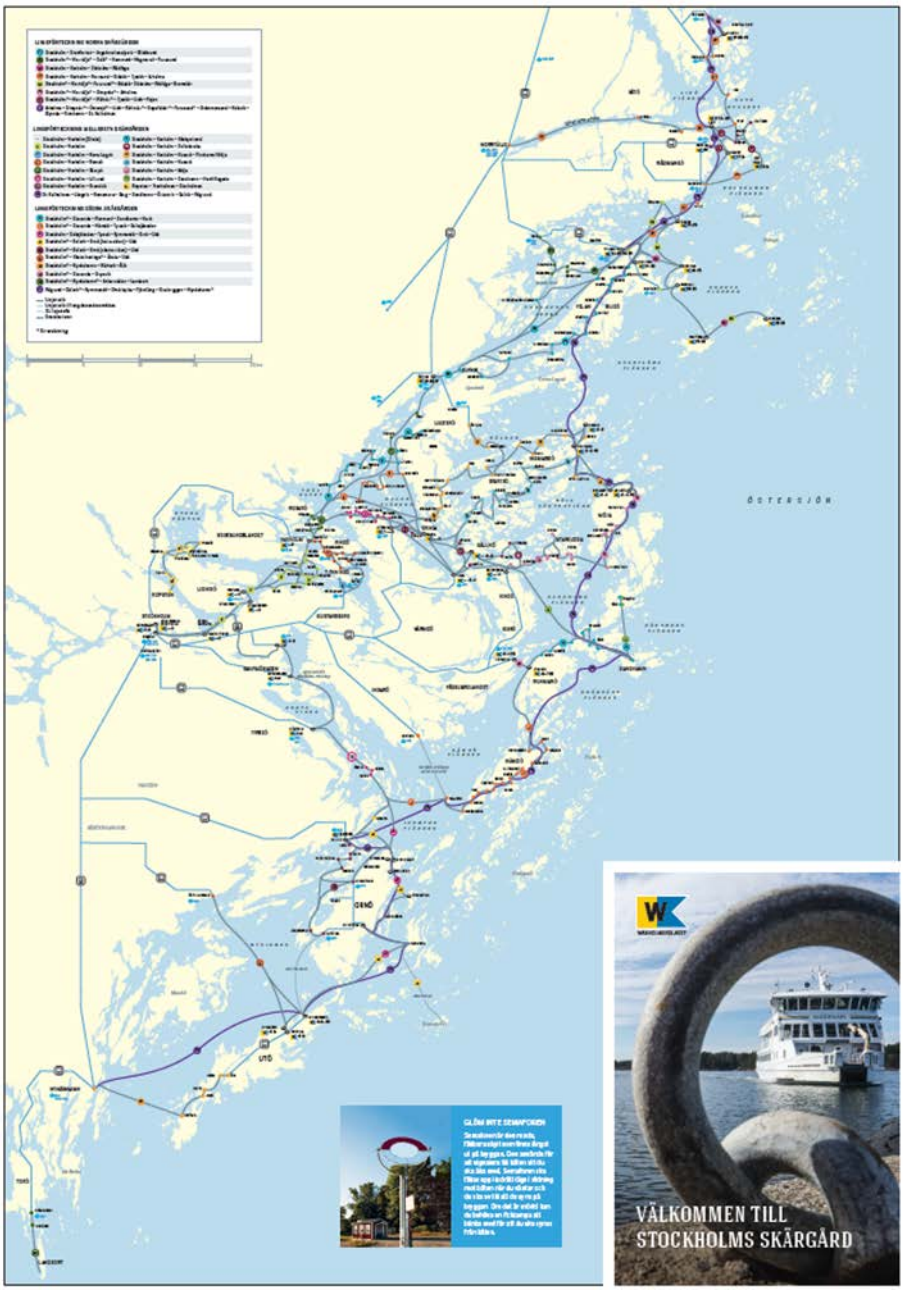
RAPPORT
2018-01-17
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2016-1250

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Trafikåret 2017

Linjedragning:Arholma till Nynäshamn. Södra delsträckan direkt från Nynäshman till Gruvbryggan. Nordliga delsträckan kompletterades med ett extra fartyg genom förlängning av befintlig linje. Bytespunkt i Sandhamn.
Fartyg: Tre stycken mindre skärgårdsfartyg.
Antal resande 14.428st
Gångtimmar:1197
Trafikentreprenör: Linjen intregerades i skärgårdens ordinarie avtal och trafiken portionerades ut på de tre ordinarie huvudleverantörerna.
Kostnad: ca 5,6mnkr

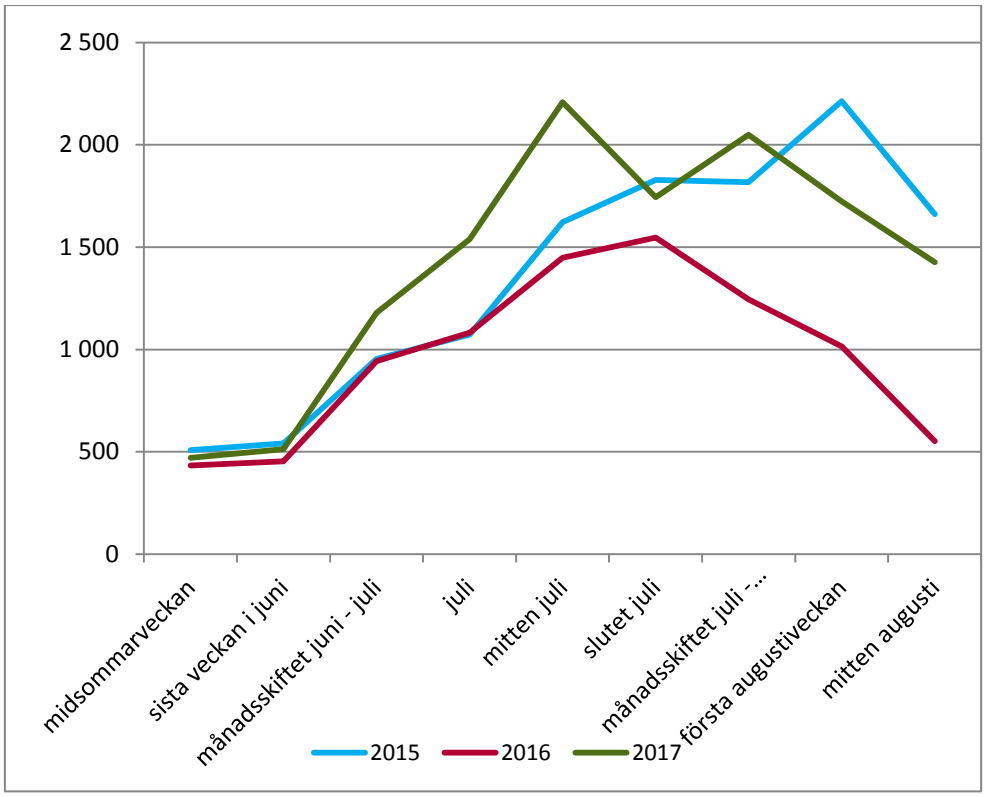
Trafikavdelningen
Sjötrafiksektionen
Skärgård

RAPPORT
2018-01-17
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2016-1250

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Resandestatistik för åren 2015-2017

Grafen visar resenärsstatistik över försökets tre år och per period vilket ger oss några tydliga indikationer.

Grafen indikerar tydligt att under försökets tre år har resandeunderlaget varit lågt under försökets första period i juni för att sedan öka första veckan i juli. Även indikeras att resenärsunderlaget sjunker efter mitten augusti.
Detta speglar den sedvanliga svenska semesterperioden. Utbudet av vandrarhem och restauranger är på många platser i skärgården anpassat efter den sedvanliga semesterperioden.

Vädrets inverkan på trafiken synliggörs under trafikåret 2016 som drabbades av en ovanligt kall augusti månad vilket resulterade i ett lågt resandeunderlag.

En övervägning bör göras om trafiken ska anpassas efter den sedvanliga semesterperioden och utbudet i skärgården vilket skulle resultera i kostnadsbesparingar eller om linjen ska möjliggöra för resande utanför den sedvanliga semesterperioden.

Trafikavdelningen
Sjötrafiksektionen
Skärgård

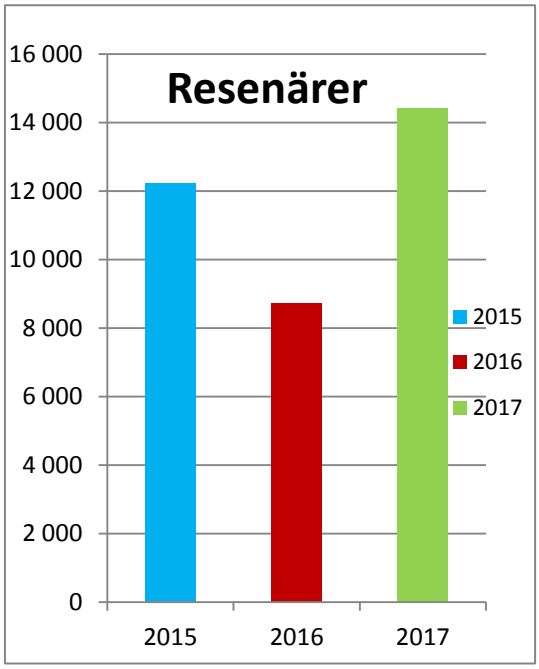
RAPPORT
2018-01-17
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2016-1250

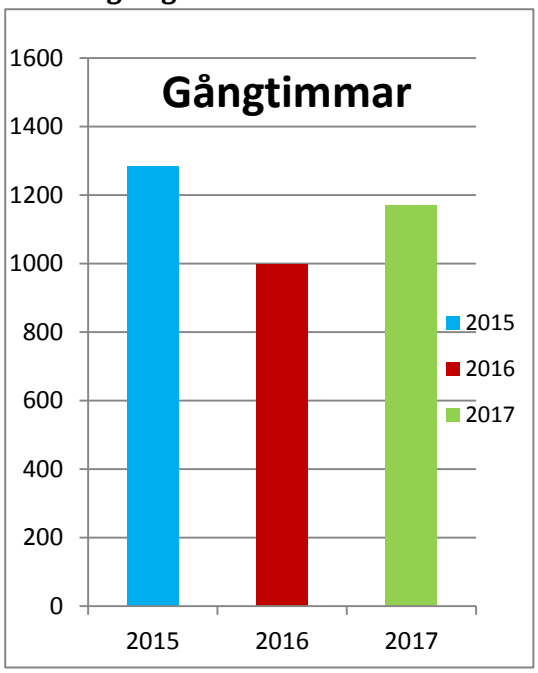
Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Linjens utformning och antalet resenärer

Antal resenärer

Antal gångtimmar

Stapeldiagrammen indikerar linjedragningens påverkan på antalet resenärer.

Trafikåret 2015 hade linjen ett område med”överlapp” där den nordliga delsträckan passerade den södra delsträckan, vilket gav möjligheten för resenären att inom ett specifikt område kliva iland en period för att sedan hoppa ombord och fortsätta i samma riktning.

Effektiviseringen av linjdragningen trafikåret 2016 där ”överlappet” reducerades till en bytepunkt i Stavnäs vilket gav färre gångtimmar och en lägre kostnad avspeglade sig även tydligt i minskningen av antalet resenärer enligt stapeldiagrammet.

Satsningen under trafikåret 2017 med fartyg i storleksklassen ”mindre skärgårdsfartyg” möjliggjorde bl.a. direktlinje från Nynäshamn till Gruvbryggan samt en bytespunkt på Sandhamn vilket resulterade i ökning med +65% resenärer jämnfört med trafikåret 2016.

Antalet resenärer under trafikåret 2017 överstiger trafikåret 2015 trots lägre antal gångtar.

Trafikavdelningen
Sjötrafiksektionen
Skärgård

RAPPORT
2018-01-17
Version

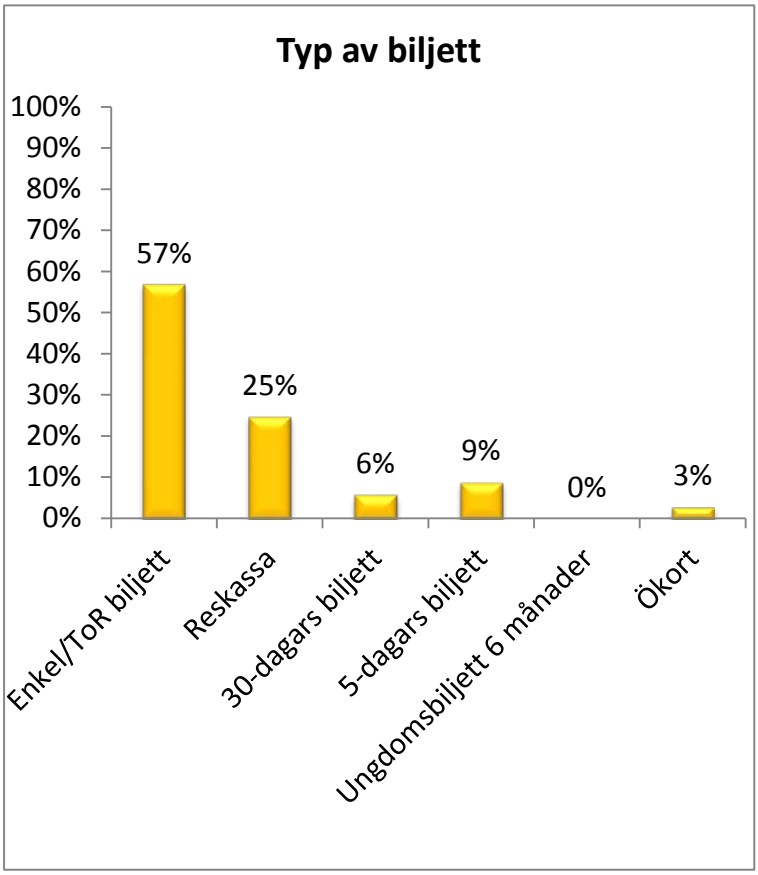
Ärende/Dok. id.
TN 2016-1250

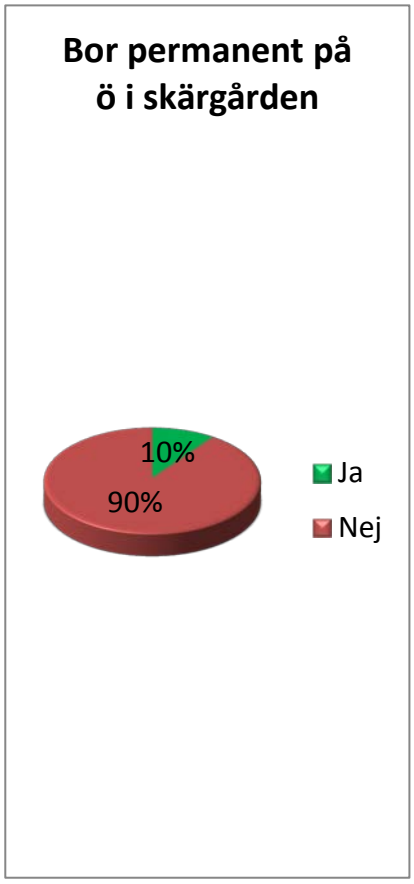
Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Resvaneundersökning trafikåret 2017

Under trafikåret 2017 utfördes en resvaneundersökning av företaget Markör för att kartlägga resenärernas resvanor på linjen. Undersökningen genomfördes under sju dagar fördelat på en period av tre veckor i slutet på juli och början på augusti. Hela rapporten finns i bilagaTN 2016-1250-02.

Nedan presenteras ett utdrag ur rapporten. Data kan användas för att ge en ökad förståelse om de resande längst linjen.
Informationenen kan användas för att anpassa linjen efter önskad resenärsgrupp.

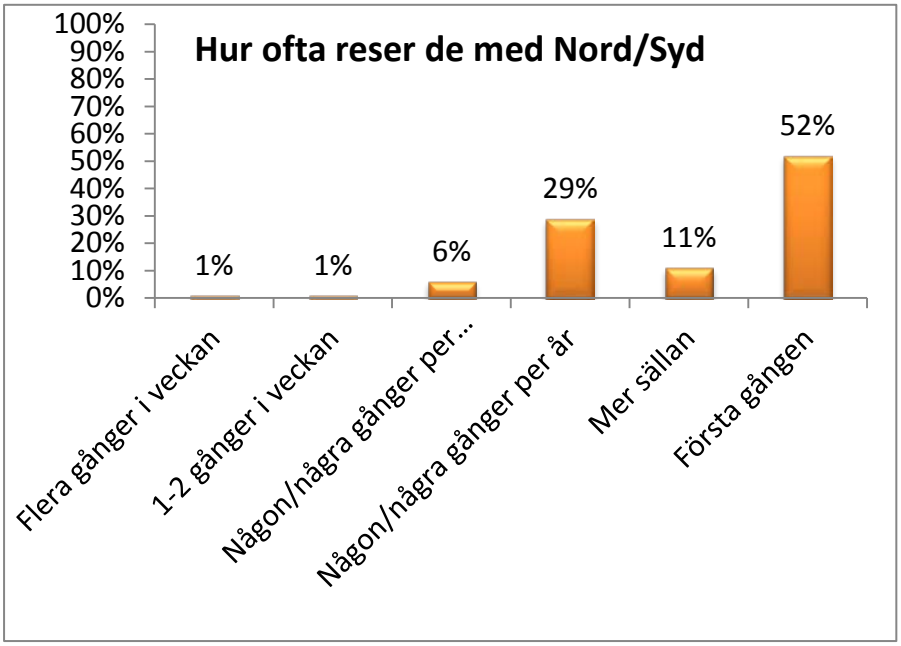

Den största resenärsgruppen är bestående av 90% är ej fastboende bopå en ö i skärgården. Hela 57% köper en enkel/ToR biljett och endast 9 % har en 5-dagars biljett tidigare även benämd som ”båtluffarkort”.

Trafikavdelningen
Sjötrafiksektionen
Skärgård

RAPPORT
2018-01-17
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2016-1250

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Ovanstående stapeldiagram redogör för att 52% av resenärerna är första gångsresenärer vilket samspelar med tidigare stapeldiagram där 57% köper en enkelbiljett/ToR.

29 % är till viss del återkommande resenärer vilket även återspeglar sig i biljettypen ”reskassa” med 25% som är anpassat för den återkommande resenären men inte så frekvent att de lönar sig med ett periodkort.

Att döma av undersökningen har satsningen på koncepet ”båtluffa” inte fått den genomslagskraft som önskat.

Trafikavdelningen
Sjötrafiksektionen
Skärgård

RAPPORT
2018-01-17
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2016-1250

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Vanligaste resan längst med linjen år 2017

Gick på	Gick av	Antal
Dalarö	Sandhamn	810
Sandhamn	Nynäshamn	666
Sandhamn	Dalarö	522
Nynäshamn	Sandhamn	513
Berg (Möja)	Sandhamn	459
Sandhamn	Finnhamn	369
Sandhamn	Berg (Möja)	342
Stämmarsund (Blidö)	Finnhamn	333
Östanvik (Nämdö)	Sandhamn	333
Gruvbryggan (Utö)	Sandhamn	270
Nynäshamn	Gruvbryggan (Utö)	270
Gruvbryggan (Utö)	Nynäshamn	252
Ornö Kyrka	Sandhamn	252
Rögrund	Dalarö	234
Finnhamn	Glyxnäs (Blidö)	234

Ovanstående bild visar den vanligaste resan längst med linjen under trafikåret 2017 enligt resvaneundersökning, från vart på linjen resenären klev ombord till vart på linjen resenären gick av.

Återkommande är Sandhamn vilket tros vara av flera skäl, bytpunkt för linjesträckorna, utbudet av aktiviter destinationen erbjuder samt en av nyheterna i linjedragningen trafiket 2017.

Trafikavdelningen
Sjötrafiksektionen
Skärgård

RAPPORT
2018-01-17
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2016-1250

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Förslag på fortsatt inriktning

I enlighet med alternativet i ”LS 2016-0257” föreslås linjen inkluderas permanent i det ordinarie sommarutbudet. Likt trafikåret 2017 uppnås samordningseffekter av att placera trafiken hos befintliga upphandlade leverantörer med erfarenhet samt en organisation anpassat efter rådande avtal.

Möjligheterna att få ett effektivt utnyttjande av leverantörernas tonnage uppnås genom att inkludera trafiken i ordinarie trafikavtal. Detta i sin tur kan påverka prisbilden positivt.

Möjligheterna för en levande skärgård ökar med förslaget att införliva linjen i det ordinarie sommarutbudet. Att genom kollektivtrafik till sjöss erbjuda nya resvägar kan en ny eller utökad efterfrågan längst med linjen uppstå för skärgårdens företag att möta upp.

Goda exempel finns att belysa där intressenter bidrog till det framgångsrika trafikåret 2017, ett av dessa är Nynäshamn som anpassade hamnen med en ny kajplats vilket var en förutsättning för en säker och tillförlitlig linje till en rabatterad avgift.